

Univerzita Hradec Králové
Pedagogická fakulta
Katedra pedagogiky a psychologie

Jméno autorky: Lenka Dekanová

Název práce: Osobnostní a sociální charakteristiky subkultury hooligans

Oponentka BP: Mgr. Sylvie Tichotová, Ph.D.

Téma práce:

Téma práce je velmi specifické a jistě koresponduje s celkovým zaměřením autorčina studia. Je to také téma v českém kontextu nepříliš zkoumané a mající tedy potenciál k obohacení našich znalostí o této subkultuře, které by mohly vést k účinnějším intervencím na stadionech i mimo ně.

Struktura a rozsah práce:

Práce je členěna na teoretickou a praktickou část. V teoretické části se autorka zaměřuje na popis fotbalových fanoušků a hooligans a relevantních souvislostí. Praktická část je pojata jako kvalitativní šetření využívající metodu polostrukturovaných rozhovorů. Rozsahem práce vyhovuje daným standardům.

Teoretická a praktická část, obsah práce:

V teoretické části se autorka zaměřuje na sociologicko-psychologický popis fanoušků fotbalu s důrazem na subkulturu hooligans. Neopomíjí ani historický kontext ve světě i v ČR. Rozebírá také dvě konkrétní studie českých autorů věnujících se této specifické subkultuře. Z teoretické části je zřejmé, že informací vycházejících z odborně vedených výzkumů o českých hooligans není mnoho, tím méně toho pak víme o jejich osobnosti a sociálním kontextu.

Teoretická část je celkově sepsána velmi přehledně a strukturovaně, oceňuji rovněž, že se autorka nezabývá přílišnými obecnostmi, ale svou pozornost zaměřuje rovnou na téma samotné. Také je třeba vyzdvihnout velké množství použité odborné literatury (vzhledem k tomu, že je jí spíše pomálu) a snahu o komparaci vývoje situace hooligans ve světě i v ČR. Autorka dobře pracuje s odborným jazykem i citacemi, které ilustrují myšlení a jednání hooligans (např. přepis chorálu vůči Baníku Ostrava).

Praktická část je vzhledem k nedostatku objektivních dat vedena jako kvalitativní výzkum, což vnímám jako velmi dobré a logické rozhodnutí. Použitou metodou je polostrukturovaný rozhovor, přičemž se ho zúčastnilo na 12 respondentů, což je pro bakalářskou práci počet skutečně velmi vysoký, oceňuji autorčinu snahu o nasycení dat a velké množství času, které samotnému sběru dat musela podle všeho věnovat. Výsledky, které prezentuje, jsou nesmírně zajímavé a přinášejí důležité vhledy do života hooligans.

K metodologii bych však přesto měla několik námitek – podle všeho autorka získaná kvalitativní data již dále neanalyzovala další metodou (např. tematická analýza), což v úvodní části není nijak blíže vysvětleno či zdůvodněno. Dále se jeví jako poněkud problematická její

první výzkumná otázka, která je formulována jako „osobnostní charakteristiky“, přičemž se ale ve skutečnosti jedná spíše o charakteristiky demografické, či v podstatě popisné. Pod osobnostními charakteristikami si v psychologickém smyslu představíme skutečně rysy, vlastnosti, dovednosti, charakter atp. podle moderních teorií osobnosti. Přesto se domnívám, že se autorce podařilo v rámci jejího výzkumu zjistit mnoho detailů ohledně psychologických aspektů života hooligans. Zvláště zajímavá data přinesly otázky zaměřující se na rodinný život v minulosti i nyní i na vědomí vlastní identity v rámci fotbalového klubu i hooligans. Také velmi oceňuji shrnutí po jednotlivých sekcích, kde autorka vyzdvihuje nejdůležitější zjištění výzkumu. Tato shrnutí fakticky nahrazují Diskuzi, která by jinak velmi chyběla.

Jedinou věc skutečně postrádám a to kapitolu, která by se zabývala etikou tohoto výzkumu – prvním důležitým etickým problémem je fakt, že sama autorka patřila mezi fanoušky a byla součástí „kotle“, je tedy nutné tuto skutečnost „uzávorkovat“ (myšleno fenomenologicky) a vysvětlit, jakým způsobem ji tento fakt mohl při vyhodnocování dat, ale i při vedení rozhovorů ovlivňovat. Eticky by bylo rovněž třeba uchopit celý výzkum vzhledem k tomu, že se hooligans často ocitají za hranou zákona i všeobecně přijímaných norem – chybí několik odstavců, které by se nad těmito aspekty zamýšlely.

Autorku bych ráda touto cestou motivovala v pokračování jejích výzkumů v této subkultuře, nebývá zvykem, aby bakalářská práce přinesla tolik nových údajů a skutečně obohatila stávající úroveň znalostí.

Jazyková a stylistická úroveň práce: autorka používá velmi čtivý, ale zároveň odborný jazyk, text je strukturován velmi přehledně s logickou návazností jednotlivých kapitol

Formální stránka práce: splněna rozsahem i obsahem

Použitá literatura a použité zdroje: autorka používá relevantní odborné zdroje

Využitelnost pro teorii: střední

Využitelnost pro praxi: vysoká

Cíl práce: autorce se podařilo cíl její práce naplnit

Úroveň diplomové práce: Práce splňuje požadavky k obhajobě

Požadavky na autorku u obhajoby:

- Z retrospektivního pohledu – jsou nějaké otázky, které byste byla svým respondentům ráda položila a proč?
- Které výsledky svého výzkumu považujete za nejvíce společensky relevantní a proč?
- Myslíte si, že by se některé výsledky Vašeho výzkumu daly využít jako cesta k účinnějším intervencím proti hooligans a proč?